

Zes vragen om natuurherstel uitvoerbaar te maken

De Natuurherstelverordening geldt sinds 2024

Wat betekent de Europese Natuurherstelverordening concreet voor het groenbeleid van je gemeente? Die vraag is niet in één keer te beantwoorden.

Auteur: Regina Zoeter

Natuurherstel raakt aan beleid, beheer, inrichting, monitoring en uitvoering. Juist daarom helpt het om de opgave terug te brengen naar zes praktische vragen. Daarmee wordt duidelijk wat je al weet, welke keuzes nog openstaan en waarmee je als gemeente nu al kunt beginnen.

De Natuurherstelverordening geldt sinds 2024. Met het Concept Ontwerp-Natuurplan wordt duidelijker hoe deze Europese opgave doorwerkt in de gemeentelijke praktijk.

Op de Vakbeurs Openbare Ruimte vertelt NLadviseurs hier meer over tijdens een presentatie op het podium van Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland. In dit artikel nemen we alvast de inhoudelijke kern onder de loep: welke vragen helpen gemeenten om natuurherstel uitvoerbaar te maken?

Uitdaging: vertaling naar de praktijk

In veel gemeentelijke coalitieakkoorden staan groen, biodiversiteit, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving al nadrukkelijker op

de agenda. Daarmee is de richting duidelijk. De uitdaging zit vooral in de vertaling naar de praktijk. Want pas als ambities worden gekoppeld aan nulmeting, eigenaarschap, beheer, begroting en monitoring, ontstaat beleid waar je ook buiten mee aan de slag kunt.

Van ambitie naar gemeentelijke keuzes

De Natuurherstelverordening en het Concept Ontwerp-Natuurplan maken natuurherstelopgave concreter en urgenter. Nederland werkt toe naar doelen voor 2030, 2040 en 2050. Voor gemeenten betekent dit dat groen niet alleen een inhoudelijke ambitie is, maar ook een opgave die bestuurlijk, beleidsmatig en praktisch moet worden uitgewerkt. Vooral stedelijk groen, boomkroonbedekking, biodiversiteit en ecologische kwaliteit vragen om een duidelijke vertaling. De vraag is dus niet of meer groen belangrijk is; die vraag is in veel gemeenten al politiek beantwoord. De kernvraag is hoe je zichtbaar maakt wat je hebt aan natuur, waar verlies dreigt, welke keuzes nodig zijn om natuur te herstellen en hoe je richting 2030 laat

In veel gemeentelijke coalitieakkoorden staan groen, biodiversiteit, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving al nadrukkelijker op de agenda

zien dat je als gemeente aantoonbaar stuurt op behoud en herstel.

Lokale keuzes maken

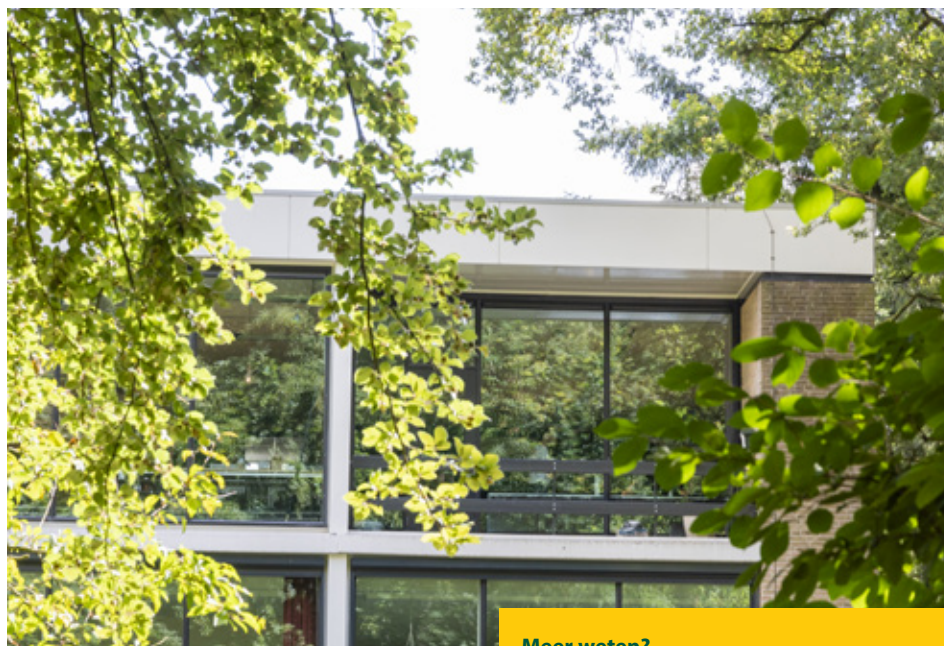
Het Concept Ontwerp-Natuurplan neemt de gemeentelijke uitwerking van de natuurherstelopgave niet over. Gemeenten bepalen zelf hoe landelijke en Europese doelen doorwerken in lokale keuzes. Welke gebieden vallen binnen het stedelijk ecosysteem? Welke data zijn bruikbaar voor de nulstand? Waar ontstaat druk op groen? En hoe wordt voortgang bestuurlijk verantwoord?

Natuurherstel: géén los dossier

Het doel is om natuurherstel te verbinden aan keuzes die gemeenten toch al maken, binnen domeinen waar al besluiten worden genomen. Denk aan gebiedsontwikkeling, woningbouwlocaties, beheerplannen, klimaatadaptatiestrategieën en projecten rondom mobiliteit. Het is dus belangrijk dat natuurherstel niet pas later aan projecten wordt toegevoegd, maar het direct vanaf het begin mee te nemen. Dat helpt keuzes over ruimte, gezondheid, klimaat en biodiversiteit beter aan elkaar te verbinden.

Zes vragen om richting te geven

Een praktische start is de natuurherstelopgave terug te brengen naar een aantal beleidsvragen. Wachten tot het definitieve Natuurplan in 2027 verschijnt, hoeft niet. De hoofdlijn is duidelijk genoeg en juist een compacte eerste stap helpt om de opgave bespreekbaar en uitvoerbaar te maken. Check deze vragen:

1. Wat is de nulstand voor stedelijke groene ruimte en boomkroonbedekking ten opzichte van 2024?
2. Welke delen van de gemeente vallen binnen het stedelijk ecosysteem en welke afbakening hanteer je daarbij?
3. Waar dreigt groenverlies door woningbouw, infrastructuur, verdichting of beheerkeuzes?
4. Welke bestaande instrumenten – denk aan dingen als een omgevingsvisie gebiedsprogramma's of groenbeheerplannen – kun je gebruiken?
5. Hoe maak je voortgang meetbaar en bestuurlijk uitlegbaar?
6. Wie is eigenaar van de natuurherstelopgave, aangezien natuurherstel meerdere domeinen raakt?

Aan de slag

De komende jaren draait het, als het gaat om natuurherstel en de eisen vanuit de Natuurherstelverordening, om de vertaling van ambities naar beleid, beheer en uitvoering. Wie nu begint met inzicht, eigenaarschap en monitoring, staat richting 2030 sterker. Tijdens de Vakbeurs Openbare Ruimte vertellen we je meer over wat de Natuurherstelverordening betekent voor het groenbeleid in je gemeente. We geven een presentatie op het podium van Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland.

Meer weten?

Wil je weten wat de Natuurherstelverordening betekent voor het groenbeleid van jouw gemeente? Dan kun je onze beleidsnotitie downloaden via de QR code.

En we gaan ook dieper in op de praktische stappen die je al kunt zetten. Zo is aantoonbaar zorgvuldig werken volgens de Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025 ook onderdeel. In onze stand (2.2.07, hal 2) geven we je meer informatie over de Stadswerk Gedragscodetool, een applicatie die je daarbij ondersteunt. De tool maakt aantoonbaar zorgvuldig handelen praktisch voor beleidsmedewerkers, werkvoorbereiders, aannemers en uitvoerders in het veld.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!